

Δίκτυο Υπηρεσιών Πληροφόρησης & Συμβουλευτικής Εργαζομένων και Ανέργων

 Φεβρουάριος 2018

 Πότε αντιμετωπίζονται τα ένσημα
του ΝΑΤ ως Βαρέα και Ανθυγιεινά

INE - ΓΣΕΕ

www.inegsee.gr

info@inegsee.gr

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

σελ.

3

1. Εισαγωγή

2. Ο χαρακτηρισμός του ναυτικού επαγγέλματος ως ιδιόμορφου βαρέος και ανθυγιεινού – το πρόβλημα της διαδοχικής ασφάλισης ΙΚΑ - NAT

σελ.

4

3. Βιβλιογραφία

Η κοινωνική ασφάλιση προστατεύει με ειδικές διατάξεις τους ασφαλισμένους οι οποίοι εργάζονται σε εργασίες που χαρακτηρίζονται βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Ο λόγος για αυτή την ειδική μεταχείριση ήταν η διαπίστωση ότι η απασχόληση επί μακρόν σε ορισμένες βαριές και ανθυγιεινές εργασίες επιφέρει πρόωρα τη φθορά του οργανισμού των ασφαλισμένων και ακολούθως έχει ως συνέπεια την αδυναμία τους να εξακολουθήσουν να εργάζονται. Παράλληλα, προβλέπεται η καταβολή πρόσθετης (ειδικής) εισφοράς για την αιτία αυτή εκ μέρους των ασφαλισμένων και των εργοδοτών τους υπέρ του κλάδου σύνταξης (Κ. Λαναράς, Η Ασφάλιση στο ΙΚΑ – ΕΦΚΑ, 2017, σ. 299 επ).

Στο άρθρο 104 του Κανονισμού Ασφάλισης ΙΚΑ, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από 1.1.2012 (ΥΑ Φ. 10221/οικ. 26816/929/2.12.2011), περιγράφονται οι εργασίες και οι ειδικότητες που χαρακτηρίζονται ως βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Η απαρίθμηση από τον Κανονισμό είναι περιοριστική και επομένως δεν μπορεί να επεκταθεί σε άλλες εργασίες και ειδικότητες, έστω και συναφείς, που ωστόσο δεν περιλαμβάνονται στον Κανονισμό και ασχέτως του αν για αυτές προβλέπεται από τη νομοθεσία η χορήγηση επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας (εγκύκλ. ΙΚΑ 27/2012, ΣτΕ 5/2007).

2 Ο χαρακτηρισμός του ναυτικού επαγγέλματος ως ιδιόμορφου βαρέος και ανθυγιεινού – το πρόβλημα της διαδοχικής ασφάλισης ΙΚΑ - NAT

Με τη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Ν. 2329/1995 «*ρύθμιση θεμάτων λιμενικού σώματος και άλλες διατάξεις*» προστέθηκε το άρθρο 14 Α στον κωδικοποιημένο Νόμο 792/1998. Τίτλος του άρθρου είναι «Χαρακτηρισμός του ναυτικού επαγγέλματος ως ιδιόμορφου βαρέος και ανθυγιεινού».

Σύμφωνα με τη ρύθμιση αυτή:

1. *Το ναυτικό επάγγελμα που ασκείται από Έλληνες ναυτικούς με την ιδιότητα μέλους συγκροτημένου πληρώματος και με την ειδικότητα προσωπικού καταστρώματος, μηχανής ή γενικών υπηρεσιών χαρακτηρίζεται ως ιδιόμορφο, βαρύ και ανθυγιεινό στις ακόλουθες κατηγορίες των σε ενέργεια πλοίων:*

(α) Με ελληνική σημαία.

(β) Με σημαία Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών πλην Ελβετίας.

(γ) Με ξένη σημαία ασφαλιστικά συμβεβλημένων με το NAT. (δ) Με ξένη σημαία, υπό την προϋπόθεση ότι ο χρόνος απασχόλησης σε αυτά εξαγοράζεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

2. *Υπηρεσίες λογιζόμενες ή εξομοιούμενες από οποιαδήποτε άλλη διάταξη με πραγματική ναυτική υπηρεσία δεν λαμβάνονται υπόψη ώστε να θεωρηθεί ότι οι εξαγοράζοντες αυτές ασκούν ιδιόμορφο, βαρύ και ανθυγιεινό επάγγελμα.*
3. *Ο ανωτέρω χαρακτηρισμός του ναυτικού επαγγέλματος δεν συνεπάγεται την καθιέρωση πρόσθετης ασφαλιστικής εισφοράς πλοιοκτίτη και ναυτικού για το NAT ή μεταβολή των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης που προβλέπονται από την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία για την ασφάλιση στο NAT, ούτε δικαιολογεί τη θεμελίωση άλλων δικαιωμάτων.*

Από την πιο πάνω διάταξη που αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι ο χαρακτηρισμός του ναυτικού επαγγέλματος ως ιδιόμορφου βαρέος και ανθυγιεινού δεν δικαιολογεί τη θεμελίωση **άλλων δικαιωμάτων** προκύπτει ότι: ο χαρακτηρισμός αυτός δεν συνεπάγεται και τη δυνατότητα συνυπολογισμού των ημερών εργασίας που διανύθηκαν με την ιδιότητα του ναυτικού για τη συμπλήρωση των απαιτούμενων χρονικών προϋποθέσεων με βάση τον Κανονισμό Βαρέων του ΙΚΑ, προκειμένου να χορηγηθεί σύνταξη γήρατος σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΒΑΕ σε πρόσωπο το οποίο έχει διαδοχική ασφάλιση στο NAT και το ΙΚΑ (ΣτΕ 2599/2006).

Οι προϋποθέσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος με βάση τις ευνοϊκότερες διατάξεις για τα ΒΑΕ έχουν διαμορφωθεί ως εξής:

(α) 4.500 ημέρες ασφάλισης από τις οποίες 3.600 ημέρες στα ΒΑΕ και από αυτές οι 1.000 τα τελευταία 13 έτη πριν από την κατάθεση της αίτησης. Το όριο ηλικίας στην κατηγορία αυτή έχει διαμορφωθεί στα 62 (ή 3.375 ημέρες στα ΒΑΕ για ασφαλισμένους από 1.1.1993 και μετά).

(β) 10.500 ημέρες ασφάλισης εκ των οποίων 7.500 στα ΒΑΕ και όριο ηλικίας τα 62 έτη για τη λήψη πλήρους σύνταξης και τα 60 έτη για λήψη μειωμένης σύνταξης.

Έτσι, με βάση τα ανωτέρω αναφερθέντα, αν ο ασφαλισμένος έχει χρόνο ασφάλισης στο ΙΚΑ και το ΝΑΤ (με το ΙΚΑ να συνιστά τον αρμόδιο για την απονομή της σύνταξης φορέα [τελευταίος φορέας]), τα έτη του ΝΑΤ θα προσμετρηθούν ως βάρεια για τη συμπλήρωση των 7.500 ή των 3.600 ή των 3.375 ενσήμων αντίστοιχα, αν έχουν διανυθεί σε εργασίες που υπάγονται στον κανονισμό βαρέων του ΙΚΑ (π.χ. ενδ. λιπαντής, ματσακονιστής, θερμαστής). Και τούτο διότι το ναυτικό επάγγελμα αυτό καθ' εαυτόν δεν περιλαμβάνεται στον κανονισμό βαρέων επαγγελματιών του ΙΚΑ.

3 Βιβλιογραφία

1. Κ. Λαναράς, Η ασφάλιση στο ΙΚΑ – ΕΦΚΑ, 2017
2. Ν. 792/1998 (Α' 172)
3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΙΚΑ
4. ΣΤΕ 2599/2006

Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε.

Εμ. Μπενάκη 71Α, Τ.Κ. 10681, Αθήνα, Τηλ: 210 3327710, Fax: 210 3304452

INE - ΓΣΕΕ

www.inegsee.gr

info@inegsee.gr